Lieta Nr.A42458808
(A5463-09/32)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2009.gada 14.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējas – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latsin" pārstāvjiem *V.K.* un *S.B.*,
atbildētāja - Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Autotransporta inspekcijas pilnvarotajai pārstāvei Iritai Tacei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latsin" (turpmāk - pieteicēja) pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 21.novembra lēmuma Nr.126 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 27.decembrī Administratīvajā rajona tiesā (turpmāk – tiesa) saņemts pieteicējas pieteikums par Autotransporta inspekcijas (turpmāk arī – atbildētājs) 2007.gada 21.novembra lēmuma Nr.126 (turpmāk – pārsūdzētais Lēmums) atcelšanu.

2008.gada 2.janvārī ar tiesneses lēmumu pieteikums atstāts bez virzības trūkuma novēršanai – pilnvarojumu apliecinoša dokumenta iesniegšanai *(lietas 18.-19.lapa).* Minētie trūkumi novērsti 2008.gada 17.janvārī, kad tiesā tika saņemts pilnvarojumu apliecinošs dokuments *(lietas 22.lapa).*

2008.gada 24.janvārī ar tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta *(lietas 2.-3.lapa).*

[2] 2007.gada 10.septembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas Daugavpils nodaļas inspektors *J.M.* sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA405445 (turpmāk - protokols) par to, ka tajā pašā dienā plkst. 16:40 Daugavpils rajonā, Kalkūnos, pa Muitas ielu *P.Š.* ar pieteicējai piederošo transportlīdzekli VOLVO FH12, ar */reģistrācijas numurs/*, ar piekabi (ar */reģistrācijas numurs/*), veica iekšzemes kravas (sīkbaļķi) pārvadājumu. Veicot minētā transportlīdzekļa faktiskās masas kontroli ar portatīvajiem auto svariem HAENNI WL-103 plātņu numuri SN-3580 un SN-3583, tika konstatēts pārkāpums - otrās velkošās ass slodze ir 10600 kg un trešās velkošās ass slodze 10800 kg. Atrēķinot pieļaujamo kļūdu +/- 5%, otrās velkošās ass slodze 10070 kg un trešās velkošās ass slodze 10260 kg. Otrās velkošās ass slodze pārsniegta par 570 kg un trešās velkošās ass slodze pārsniegta par 760 kg.

Protokolam pievienota mērījuma čeka izdruka *(lietas 31.lapa).*

Transportlīdzekļa vadītājs uzrādījis lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauju Nr.1-39086/2007 ar derīguma termiņu līdz 26.02.2008 *(lietas 35.lapa)* un 2007.gada 10.septembra pavadzīmi Nr.ABZ 261635, kas apliecina, ka transportlīdzeklī atradās 26,28 m^3 sīkbaļķu *(lietas 51.lapa).*

Protokolā norādīts, ka pieteicēja ir pārkāpusi Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 208. punkta 3.pielikuma 10.1.4. punktu un tādējādi izdarījusi administratīvo

pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[33] panta devītajā daļā *(lietas 30.lapa).*

[3] 2007.gada 19.septembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītājs izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu un pieņēmis lēmumu Nr.11J/BA405445 (turpmāk - sākotnējais lēmums), piemērojot pieteicējai administratīvo naudas sodu Ls 1500.00 (viens tūkstotis pieci simti latu) apmērā un grozot nodarītā administratīvā pārkāpuma kvalifikāciju no LAPK 149.[33] panta devītās daļas uz LAPK I49.[33] panta astoto daļu *(lietas 40.lapa).*

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to ir apstrīdējusi *(lietas 44.-46.lapa).*

[4] 2007.gada 21.novembrī Autotransporta inspekcijas vadītājs pieņēmis pārsūdzēto Lēmumu, ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet pieteicēja sūdzība noraidīta.

Pārsūdzētajā Lēmumā *(lietas 52.–55.lapa)* atbildētājs norādījis šādus argumentus:

[4.1] Transportlīdzekļa svēršanas procedūras 3.5 punkts nosaka, ka atkārtotu transportlīdzekļa svēršanu veic pēc transportlīdzekļa vadītāja pieprasījuma un gadījumā, ja amatpersonai rodas pamatotas šaubas par svēršanas rezultātu precizitāti, kā arī tad, ja tehnisku iemeslu dēļ informācija par svēršanas rezultātiem ir nepilnīga.

[4.2] Nav pamata apšaubīt objektīvu svēršanas rezultātu, jo auto svari var tikt lietoti līdz 5% virsmas slīpumam, kā arī, pamatojoties uz vispārējiem padomiem pareizai svēršanai, maksimālā pieļaujamā kļūda statiskā svēršanā transportlīdzekļiem ar dubultām un trīskāršām asu sistēmām sliktā stāvoklī un sliktā svēršanas vietā (arī tajā gadījumā, kad ceļa virsma nav ideāli gluda, taisna vai horizontāla) var būt līdz 5%, svaru kļūda vienmēr tiek atrēķināta.

[4.3] Svēršanai izmantotie auto svari atbilst likuma „Par mērījumu vienotību" un Ministru Kabineta 2006.gada 7.marta noteikumu Nr.180 „Neautomātisko svaru atbilstības novērtēšanas noteikumi" prasībām.

[4.4] Precīzu svaru kokmateriāliem var noteikt vienīgi izmantojot svēršanas metodi, kas tika izdarīts kontroles laikā.

[4.5] Atbildētāja ieskatā lietā esošie materiāli pierāda pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, administratīvais pārkāpums sākotnējā lēmumā ir kvalificēts pareizi, kā arī pieteicējai ir piemērots atbilstošs sods.

[5] Pieteikumā *(lietas 4. - 7.lapa)* norādīti tālāk minētie argumenti.

[5.1] Nosakot sodu, amatpersona nav saskatījusi ne atbildību mīkstinošus, ne pastiprinošus apstākļus.

[5.2] Atbildētājs, pieņemot lēmumu šajā lietā, nav objektīvi noskaidrojis faktiskos apstākļus.

[5.3] Svēršanas kārtība nav noteikta ārējā normatīvajā aktā, tāpēc iestāde vadās no iekšējā normatīvā akta - Transporta svēršanas procedūras. Piemērotais iekšējais normatīvais akts nav publicēts un tādējādi nevar būt zināms privātpersonai. Atbildētājam bija pienākums izskaidrot transporta līdzekļa vadītājam tās tiesības, kas viņam ar minēto iekšējo normatīvo aktu ir piešķirtas. Transportlīdzekļa vadītājs netika informēts par tiesībām prasīt atkārtotu svēršanu.

[5.4] Amatpersonas rīcība, neizskaidrojot privātpersonai tiesības, kuras viņa nevar zināt, ir atzīstama par būtisku procesuālu pārkāpumu, kas varēja ietekmēt svēršanas rezultātu, jo liedza iegūt objektīvus un pārliecinošus pierādījumus tam, ka svēršanas procesā netiek pieļauti procedūras pārkāpumi.

[5.5] Pieteicēja atsaucas uz likumu „Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos" un norāda, ka pārvadāto kokmateriālu apjomu, kas norādīts pavadzīmē ABZ 261635, pārrēķinot atbilstoši standartam LVS 82:2003 tonnās, kopējā transportlīdzekļa masa bijusi 46880 kg jeb 46,88 tonnas. Savukārt iestāde konstatējusi, ka transportlīdzekļa kopējā masa ir 53,6 tonnas.

[5.6] Veidu un kārtību, kādā tiek aprēķināti apaļo kokmateriālu apjomi gan kubikmetros, gan pēc svara, nosaka nacionālais standarts LVS 82:2003 „Apaļo kokmateriālu uzmērīšana". Persona, ievērojot kādu valstī spēkā esošu normatīvu aktu, ir pārliecināta, ka nepārkāps kādu citu normatīvajos aktos noteiktu kārtību.

[5.7] Pieteicēja uzskata, ka nav pierādīta vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[5.8] Atbildētājs nav ievērojis privātpersonas tiesību ievērošanas principu, nav veicis visas iespējamās darbības patiesības noskaidrošanai, kā arī nav ievērojis pašas iestādes noteikto kārtību šaubu novēršanai un pierādījumu iegūšanai.

[6] 2008.gada 25.februārī tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 27.-29.lapa)*, kurā norādīts, ka atbildētājs pieteikumu neatzīst, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā minēto pamatojumu.

Atbildētāja ieskatā lietā esošie materiāli pierāda pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Ministru kabineta 2007.gada 24.jūlija noteikumos Nr.517 „Autopārvadājumu kontroles kārtība" nav noteikts, ka amatpersonas pienākums ir veikt kontrolmērījumu (vai atkārtotu mērījumu).

[7] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē uzturēja pieteikumu, balstoties uz tajā minētajiem argumentiem.

Papildus paskaidroja, ka transportlīdzekļa vadītājs nevar objektīvi pārliecināties par svēršanas rezultātiem, jo svēršanas brīdī atrodas transportlīdzeklī, turot nospiestu bremzes pedāli. Uz šādiem apstākļiem norādījis transportlīdzekļa vadītājs. Šāda transportlīdzekļa svēršanas procedūra nesaskan ar instrukcijā noteikto kārtību. Pastāv arī šaubas par svēršanas vietas atbilstību. Zem transportlīdzekļa riteņiem svēršanas laikā netika novietoti balsti, kā to paredz instrukcija. Pieteicējas pārstāvji uzskata, ka svēršanas rezultāts var nebūt objektīvs.

[8] Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā ietvertajiem apsvērumiem.

Papildus paskaidroja, ka transportlīdzekļa vadītājam ir tiesības izkāpt no transportlīdzekļa un vērot svēršanas procesu. Fotoattēli pierāda, ka svēršanas vieta ir bijusi atbilstoša.

Motīvu daļa

[9] Uzklausot administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējot lietas materiālus, tiesa nonāca pie secinājuma, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[10] Tiesa konstatēja lietā šādus faktiskos apstākļus:

[10.1] 2007.gada 10.septembrī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par to, ka tajā pašā dienā plkst. 16:40 Daugavpils rajonā, Kalkūnos, pa Muitas ielu, *P.Š.* ar pieteicējai piederošo transportlīdzekli VOLVO FH12, ar */reģistrācijas numurs/*, ar piekabi (*/reģistrācijas numurs/*), veica iekšzemes kravas pārvadājumu. Veicot minētā transportlīdzekļa faktiskās masas kontroli ar portatīvajiem auto svariem HAENNI WL-103 plātņu numuri SN-3580 un SN-3583 tika konstatēts pārkāpums - otrās velkošās ass slodze ir 10600 kg, bet trešās velkošās ass slodze - 10800 kg. Atrēķinot pieļaujamo

kļūdu +/- 5%, otrās velkošās ass slodze 10070 kg un trešās velkošās ass slodze 10260 kg. Tādējādi otrās velkošās ass slodze pārsniegta par 570 kg, bet trešās velkošās ass slodze pārsniegta par 760 kg.

Protokolam pievienota mērījuma čeka izdruka *(lietas 31.lapa).*

Transportlīdzekļa vadītājs uzrādījis lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauju Nr.1-39086/2007, kas bija derīga līdz 26.02.2008. *(lietas 35.lapa)*, kā arī uzrādīta 2007.gada 10.septembra pavadzīme Nr. ABZ 261635, kas apliecina, ka transportlīdzeklī atradās 26,28 kubikmetri sīkbaļķu *(lietas 51.lapa).*

Protokolā norādīts, ka pieteicēja ir pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 208. punkta 3.pielikuma 10.1.4. punktu un tādējādi izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība LAPK 149.^{33} panta devītajā daļā *(lietas 30.lapa).*

[10.2] 2007.gada 10.septembra kravu pārvadājumu kontroles aktā Nr.055021 norādīti konstatētie pārkāpumi *(lietas 32.lapa).*

[10.3] Par konstatēto pārkāpumu arī transportlīdzekļa vadītājam *P.Š.* ticis sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA405444 *(lietas 33.lapa).*

[10.4] 2007.gada 19.septembrī atbildētājs izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu un pieņēmis sākotnējo lēmumu, piemērojot pieteicējai administratīvo naudas sodu Ls 1500.00 (viens tūkstotis pieci simti latu) un grozot nodarītā administratīvā pārkāpuma kvalifikāciju no LAPK 149.^{33} panta devītās daļas uz LAPK I49.^{33} panta astoto daļu. Lietas izskatīšanas laikā pieteicējas pārstāvis paskaidrojis, ka nepiekrīt pārkāpumam *(lietas 40.lapa).*

[10.5] 2007.gada 15.oktobrī pieteicēja iesniegusi apstrīdēšanas iesniegumu par sākotnējo lēmumu, norādot, ka: nav objektīvi noskaidroti faktiskie apstākļi; Svēršanas kārtība nav publicēta un tādējādi nevar būt zināma privātpersonai; atbildētājam bija pienākums izskaidrot transportlīdzekļa vadītājam viņa tiesības, kas neticis izdarīts, līdz ar ko ticis pieļauts procesuāls pārkāpums, kas varēja ietekmēt svēršanas rezultātu; atbilstoši standartam LVS 82:2003 kopējā transportlīdzekļa masa bijusi 46880 kg jeb 46,88 tonnas, savukārt iestāde konstatēja, ka transportlīdzekļa kopējā masa ir 53,6 tonnas; nav ievērots privātpersonas tiesību ievērošanas princips; atbildētājs nav veicis visas iespējamās darbības patiesības noskaidrošanai; nav ievērota pašas iestādes noteiktā kārtība šaubu novēršanai un pierādījumu iegūšanai; nav izvērtēti atbildību mīkstinošie un atbildību pastiprinošie apstākļi *(lietas 44.-46.lapa).*

[10.6] 2007.gada 21.novembrī atbildētājs pieņēmis pārsūdzēto Lēmumu, ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts *(lietas 52.–55.lapa).*

[11] Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ir izdarījusi pārsūdzētajā Lēmumā norādīto administratīvo pārkāpumu. Pieteicējas ieskatā transportlīdzekļa svēršanas mērījuma kļūda ir lielāka, nekā atbildētājs ir atrēķinājis no konstatētās transportlīdzekļa faktiskās masas. Tādējādi pastāv strīds par veiktā mērījuma (svēršanas) precizitāti un rezultātu.

Ņemot vērā minēto, tiesai ir jāizvērtē, kādi pierādījumi apstiprina pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kā arī, vai lietā esošie pierādījumi ir pietiekami un pieļaujami, lai izdarītu pārsūdzētajā Lēmumā ietvertos secinājumus.

[12] LAPK 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

LAPK 8.panta pirmā daļa noteic, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

Ņemot vērā minēto, šajā spriedumā LAPK normas ir izteiktas tādā likuma redakcijā, kāda bija spēka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā.

[13] Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 243.pants cita starp noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem.

Tādējādi, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot protokols *(lietas 30.lapa),* mērījuma čeka izdruka *(lietas 31.lapa),* lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauja Nr.1-39086/2007 *(lietas 35.lapa)*, pavadzīme Nr. ABZ 261635 *(lietas 51.lapa),* 2007.gada 10.septembra kravu pārvadājumu kontroles akts Nr.055021 *(lietas 32.lapa)* un pieteicējas pārstāvja paskaidrojumi.

Atbilstoši LAPK 244.pantā noteiktajam, institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[14] Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus [..].

Ceļu satiksmes noteikumos ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 1996.gada 25.jūlija Direktīvas 96/53/EK, ar kuru paredz noteiktu Kopienā izmantotu transportlīdzekļu maksimālos pieļaujamos izmērus iekšzemes un starptautiskajos pārvadājumos, kā arī šo transportlīdzekļu maksimālo pieļaujamo masu starptautiskajos pārvadājumos.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 208.punktā cita starp noteiktajam, gadījumā, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t, faktiskā masa vai ass slodze pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Savukārt Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma „Pieļaujamie transportlīdzekļu (transportlīdzekļu sastāvu) gabarīti (ar kravu vai bez tās), faktiskā masa un ass slodze" 10.1.4.punkts noteic, ka divasu tilta slodze mehāniskajiem transportlīdzekļiem, ja starpasu attālums ir 1,3 m un lielāks, bet mazāks par 1,8 m, un, ja dzenošajai asij ir dubultriteņi un pneimatisks vai tam pielīdzināms atsperojums, vai, ja abām dzenošajām asīm ir dubultriteņi, un katras ass slodze nepārsniedz 9,5 t.

Par citētajās tiesību normās noteikto prasību pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.^{33} pantā.

[15] Izskatāmajā gadījumā atbildētājam tika uzrādīta lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauja Nr.1-39086/2007 *(lietas 35.lapa),* no kuras izriet, ka laika periodā no 2007.gada 26.februāra līdz 2008.gada 26.februārim pieteicējai bija tiesības pārvadāt kravu (apaļkokus), kuras masa kopā ar transportlīdzekļa masu nepārsniedz 52 tonnas.

Veicot pieteicējai piederošā transportlīdzekļa pārbaudi, atbildētājs konstatējis, ka transportlīdzekļa faktiskā masa ir 53,6 t. Atrēķinot iespējamo kļūdu (lielākā iespējamā kļūda ir 5 %, tātad 2680 kg (53600 x 5%)), secināms, ka transportlīdzekļa faktiskā masa (50,9 t) nepārsniedz atļauto.

Vienlaikus atbildētājs ir konstatējis, ka pieteicējai piederošā transportlīdzekļa otrās velkošās ass slodze ir 10600 kg, bet trešās velkošās ass slodze - 10800 kg. Atrēķinot iespējamo kļūdu, otrās velkošās ass slodze ir 10070 kg (10600 – 530 (10600 x 5%)), savukārt trešās velkošās ass slodze ir 10260 kg (10800 – 540 (10800 x 5%)).

Secināms, ka otrās velkošās ass slodze ir pārsniegta par 570 kg (10070 - 9500), bet trešās velkošās ass slodze ir pārsniegta par 760 kg (10260 - 9500). Šādi apstākļi apstiprinās ar protokolam pievienoto mērījuma čeka izdruku *(lietas 31.lapa)*.

Ņemot vērā minēto, ir pamats secināt, ka pieteicēja izdarījusi LAPK 149.[33] panta astotajā daļā paredzētu administratīvo pārkāpumu - kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa ass slodzi no 0,5 tonnām līdz 1 tonnai.

[16] Pieteicēja apšauba mērījuma (svēršanas) rezultātus, jo atbildētājs neesot paskaidrojis, ka ir iespējams transportlīdzekļa svēršanu veikt atkārtoti, turklāt nav pielietota visprecīzākā svēršanas metode. Atsaucoties uz HAENNI riteņu slodzes svaru WL103 lietošanas instrukciju, pieteicēja iebilst, ka pārbaudes aktā nav norādītas ziņas par to, vai svari bija uzstādīti līdzenā vietā. Bez tam, pieteicēja uzskata, ka mērījuma rezultāts varētu būt apšaubāms arī tādēļ, ka netika veikta transportlīdzekļa atkārtota svēršana. Atbildētājs pārbaudes laikā nav informējis transportlīdzekļa vadītāju par viņa tiesībām pieprasīt atkārtotu svēršanu.

Minētos pieteicējas argumentus tiesa atzīst par nepamatotiem tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

[16.1] Kā jau iepriekš minēts, LAPK 272.pants cita starp noteic, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tādējādi administratīvā pārkāpuma lietas faktisko apstākļu objektīva noskaidrošana jebkurā gadījumā ir iestādes pienākums, turklāt neatkarīgi no tā vai normatīvie akti reglamentē vai nereglamentē konkrētu faktisko apstākļu noskaidrošanas procedūru. Ārējā normatīvajā aktā nav noteikta kārtība, kādā būtu jāveic transportlīdzekļa asu slodzes pārbaudes procedūra, taču tā ir norādīta mērierīces lietošanas instrukcijā un atbildētāja izdotajā iekšējā normatīvajā aktā - Svēršanas instrukcijā.

[16.2] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1.panta sestajā daļā noteiktajam, iekšējais normatīvais akts ir tiesību akts, ko publisko tiesību subjekts izdevis ar mērķi noteikt savas vai sev padotas institūcijas iekšējās darbības kārtību vai izskaidrot kādā ārējā normatīvā akta piemērošanas kārtību savā darbības jomā (instrukcija, ieteikumi, nolikums u.c.).

Saskaņā ar tā paša likuma 16.panta pirmo daļu iekšējais normatīvais akts ir saistošs tam publisko tiesību subjektam, kas šo aktu izdevis, kā arī šī publisko tiesību subjekta institūcijām. Privātpersonām iekšējais normatīvais akts nav saistošs.

Tādējādi secināms, ka atbildētāja izdotais iekšējais normatīvais akts (Svēršanas instrukcija) ir paredzēta, lai nodrošinātu transportlīdzekļu faktiskās masas un asu slodzes vienveidīgu kontroli. Minētais iekšējais normatīvais akts nav saistošs privātpersonām un tas nepiešķir privātpersonām tiesības (tostarp tiesības pieprasīt transportlīdzekļa atkārtotu svēršanu). No Svēršanas instrukcijas atbildētājam izriet pienākums veikt atkārtotu svēršanas procedūru vienīgi tajos gadījumos, kad rodas

objektīvas šaubas par pirmā veiktā mērījuma pareizību. Ārējie normatīvie akti savukārt atbildētājam neuzliek pienākumu veikt atkārtotu transportlīdzekļa svēršanu.

Ņemot vērā minēto, apstāklis, ka transportlīdzekļa vadītājam netika izskaidrota Svēršanas instrukcijā norādītā kārtība, nevar tikt traktēts kā tāds, kurš pats par sevi varēja negatīvi ietekmēt svēršanas rezultātu.

[16.3] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka protokols ir parakstīts bez jebkādām piezīmēm, iebildumiem vai paskaidrojumiem. Protokolā ir norāde, ka pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības un pienākumi ir izskaidroti. Protokolam ir pievienota mērījuma čeka izdruka. Secināms, ka sākotnēji nav izteikti ne iepriekš norādītie argumenti, ne arī iebildumi par pārbaudē konstatēto vai par pašu pārbaudes gaitu. Tiesa atzīst, ka pārkāpuma konstatēšanas un protokola sastādīšanas brīdī pieteicējai nav bijuši būtiski iebildumi pret mērījumu (svēršanas) rezultātiem, par svēršanas metodi un par atbildētāja norādītās svaru iespējamās kļūdas lielumu. No lietas materiāliem arī nav konstatējams, ka sākotnēji būtu izteikti iebildumi par kādiem citiem lietā būtiskiem apstākļiem vai atbildētāja rīcību pārkāpuma konstatēšanas laikā. Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka pārkāpuma fiksēšanas brīdī būtu izteiktas kādas pretenzijas pret konstatēto transportlīdzekļa otrās vai trešās velkošās ass slodzi, vai par pielietoto svēršanas metodi vai par izvēlēto svēršanas vietu. Transportlīdzekļa vadītājs iebildumus nav cēlis, mērījumu ir bijis iespējams veikt, ko apstiprina mērījuma čeka izdruka.

Tiesa konstatē, ka lietā nav pierādījumu tam, ka svari būtu bijuši uzstādīti svēršanas procedūras veikšanai nepiemērotā vietā. Arī pieteicēja nav norādījusi konkrētus faktus vai apstākļus, kas liecinātu par to, ka svari konkrētajā gadījumā bija uzstādīti vai tika lietoti neatbilstoši tehniskajām prasībām, kas secīgi varēja ietekmēt svēršanas rezultātu.

Līdz ar to atbildētājam nav bijis objektīva pamata uzskatīt, ka ir nepieciešama atkārtota svēršanas procedūra.

[16.4] Tiesa nav konstatējusi lietā apstākļus, kas norādītu uz to, ka iestādes amatpersonas būtu bijušas tieši vai netieši ieinteresētas nepamatoti sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu tieši pieteicējai. Arī pieteicēja uz tādiem apstākļiem nav norādījusi. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt objektīvi konstatētus faktus.

[16.5] Nosakot pieteicējai piederošā transportlīdzekļa faktisko masu, kā arī asu slodzi, atbildētājs ir ņēmis vērā mērierīces iespējamo kļūdu - 5%, kas ir norādīta HAENNI riteņu slodzes svaru WL103 lietošanas instrukcijā.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā pārstāve iesniedza Ekonomikas ministrijas 2007.gada 28.maija vēstuli Nr.6100-03-6770 *(lietas 70. – 71.lapa),* kurā ir norādīts, ka svariem HAENNI WL-103/10 standard, 2004.gada 26.maijā izdots EK tipa apstiprinājuma sertifikāts, turklāt ražotājs 2005.gada 29.augustā ir deklarējis, ka tie atbilst EK tipa novērtēšanas sertifikātā noteiktajam tipam un apliecinājis atbilstību direktīvas 90/384/EEK un standarta EN45501 prasībām.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir rīkojies atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un līdz ar to tāda kļūda svēršanas rezultātā, kas varēja ietekmēt pārsūdzētā Lēmuma saturu pēc būtības, tiesas ieskatā nebija iespējama.

[16.6] Atbildētājs paskaidrojis, ka pieteicējas pārkāpuma konstatēšanā izmantotie svari tiek pārbaudīti un kalibrēti ik pēc 6 mēnešiem, ko veic Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs. Lietā nepastāv strīds par pārkāpuma konstatēšanā izmantotās mērierīces atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Atbilstoši likuma „Par mērījumu vienotību" 1.panta 7.punktā noteiktajam mērīšanas līdzeklis ir ierīce, kura paredzēta mērījumu veikšanai patstāvīgi vai kopā ar papildu ierīcēm. Savukārt 8.punkts noteic, ka mērīšanas līdzekļa tipa apstiprināšana ir

mērīšanas līdzekļa tipa atbilstības novērtēšana saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka mērīšanas līdzekļa tipa apstiprināšanu lietošanai reglamentētajā sfērā.

Līdz ar to tiesa secina, ka mērierīce (HAENNI riteņu slodzes svaru WL103) ir pieļaujams mērīšanas līdzeklis. Tādējādi tiesa atzīst, ka minētās mērierīces mērījums ir pieļaujams pierādījums, jo svari ir paredzēti tieši transportlīdzekļu svēršanai uz ceļiem un tādēļ tie ir pielāgoti darbībai noteiktos apstākļos. Tiesai nav objektīva pamata apšaubīt HAENNI riteņu slodzes svaru WL103 mērījuma rezultātu.

[16.7] Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis iesniedza Rīgas tehniskās universitātes Autotransporta institūta 2009.gada 18.februāra eksperta atzinumu Nr.348E, kurā norādīts, ka precīzai slodzes noteikšanai uz transportlīdzekļa līdzsvarotās balstiekārtas dzenošo tiltu asi, mērījumi būtu jāveic, novietojot abas asis uz mērīšanas platformas ar vienotu atbalsta virsmu, atbloķējot riteņus un nobloķējot transportlīdzekļa kustību. Gadījumos, kad nosakāms svars līdzsvarotām balstiekārtām ar dzenošiem tiltiem un pielieto platformas zem katras ass riteņiem, nepieciešama atbilstoša mērīšanas metodika, kas izslēdz asu papildus slodzes. Atzinumā norādīts, ka pie katra jauna mērījuma jāveic kontroles mērījumi visas mērījumu diapazonam.

[16.8] Tiesa uzskata, ka šāds atzinums ir traktējams kā ļoti vispārīgi ieteikumi, kas nav attiecināmi uz šajā lietā objektīvi konstatēto konkrēto faktu izpēti. No minētā atzinuma neizriet, ka eksperts būtu piedalījies pieteicējai piederošā transportlīdzekļa svēršanas procesā un būtu objektīvi konstatējis, ka pārbaudes laikā atbildētājs ir atkāpies no HAENNI riteņu slodzes svaru WL103 lietošanas instrukcijā vai Svēršanas instrukcijā ietvertajām norādēm.

[16.9] Izvērtējot pieteicējas izvirzītos argumentus, tiesai ir jāņem vērā to, ka tie nav objektīvi un var būt vērsti uz savas vainas noliegšanu, nolūkā izvairīties no administratīvās atbildības. Līdz ar to tiesa piešķir lielāku ticamību atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem. Tiesas ieskatā transportlīdzekļa faktisko masu un asu slodzi visprecīzāk ir iespējams noteikt tieši ar svēršanas metodi, nevis ar aprēķinu metodi. Koksnes svars ir atkarīgs ne tikai no izmēra, bet arī no koksnes mitruma, kas savukārt var būtiski ietekmēt koksnes svaru. Tādējādi tiesa uzskata, ka priekšroka ir dodama tiem lietā esošajiem pierādījumiem, kuru objektivitāti nebūtu pamata apšaubīt – protokolam un mērījuma čeka izdrukai.

[17] Balstoties uz visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem, tiesa secināja, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pieteicējas vaina LAPK 149.^{33} panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta.

[18] Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

LAPK 149.^{33} panta astotā daļa cita starp noteic, ka par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa ass slodzi no 0,5 tonnām līdz 1 tonnai, uzliek naudas sodu kravas pārvadātājam vai nosūtītājam – juridiskajai personai – no tūkstoš piecsimt līdz trim tūkstošiem latu.

No pārsūdzētā Lēmuma ir redzams, ka pieteicējai ir piemērots minimālais iespējamais sods – Ls 1500, tādēļ atbildētājam nav bijis pienākuma norādīt lietderības apsvērumus. Nosakot minimālo iespējamo soda apmēru par šāda veida pārkāpumu, lietderības apsvērumus ir izdarījis likumdevējs. Pieteicējas pieļautā pārkāpuma laikā ir pastāvējis apdraudējums ceļu satiksmes drošībai, jo pārslogotu transportlīdzekli ir grūtāk vadīt, tam ir garāks bremzēšanas ceļš, un tādējādi paaugstinās iespēja izraisīt ceļu satiksmes negadījumu. Turklāt, ja transportlīdzeklis ir pārslogots, var tikt bojāts ceļa segums, par kura uzturēšanu labā stāvoklī tiek tērēti naudas līdzekļi no valsts

budžeta. Sabiedrības interesēs ir panākt pēc iespējas lielāku drošību uz Latvijas ceļiem. Tādējādi Ceļu satiksmes noteikumu 208.punkta un LAPK 149.[33] panta mērķis ir nepieļaut, ka pa Latvijas ceļiem pārvietojas pārslogoti transportlīdzekļi, kas var būt bīstami citiem ceļu satiksmes dalībniekiem un bojāt ceļu segumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251.pantu, 289. – 291.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

nosprieda:

1. **Noraidīt** sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latsin" pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 21.novembra lēmuma Nr.126 atcelšanu.
2. **Atstāt negrozītu** Autotransporta inspekcijas 2007.gada 21.novembra lēmumu Nr.126 administratīvā pārkāpuma lietā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2009.gada 14.maijā.

Tiesnese R.Paegle